

Trung tâm WTO và Hội nhập
Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam

HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO VIỆT NAM – EU

Tóm tắt Chương 14 – Tính minh bạch

Minh bạch là vấn đề được nhấn mạnh trong nhiều cam kết ở các Chương của EVFTA với các quy định về các nghĩa vụ công khai thông tin, thông báo dự thảo... trong những vấn đề cụ thể. Chương 14 về Minh bạch quy định các nghĩa vụ minh bạch chung, liên quan tới trong ban hành và thực thi pháp luật (bao gồm tất cả các biện pháp, quy định, thủ tục... có liên quan tới các vấn đề thuộc phạm vi điều chỉnh của EVFTA).

Cụ thể, EVFTA yêu cầu Việt Nam và EU phải bảo đảm thực hiện các nghĩa vụ sau:

- Đối với các quy định pháp luật:
 - + Các quy định pháp luật phải được công bố tại một địa chỉ được chỉ định, tốt nhất là trên phương tiện điện tử, thời gian từ khi công bố tới khi có hiệu lực phải đủ dài để người dân, doanh nghiệp làm quen với quy định mới;
 - + Trước khi ban hành quy định mới, phải công bố dự thảo, tạo cơ hội để người dân, doanh nghiệp góp ý cho dự thảo và phải tiếp thu nghiêm túc các ý kiến góp ý;
 - + Phải duy trì các điểm hỏi đáp theo cách thức thích hợp để trả lời các thắc mắc, câu hỏi của người dân, doanh nghiệp trong quá trình thực thi pháp luật;
- Đối với các quyết định xử lý hành chính:
 - + Các chủ thể bị ảnh hưởng trực tiếp phải được thông báo đầy đủ, phải có cơ hội để trình bày bằng chứng và lập luận để bảo vệ mình;
 - + Thủ tục giải quyết phải bảo đảm công bằng, khách quan và đúng pháp luật
- Đối với các thủ tục tố tụng tại Tòa, thủ tục khiếu nại/khiếu kiện quyết định hành chính:

- + Phải bảo đảm rằng các quy trình tố tụng là công bằng, đúng pháp luật
- + Đương sự phải có cơ hội trình bày lập luận, bảo vệ quyền lợi của mình
- + Bản án ban hành phải dựa trên các chứng cứ xác thực

Ngoài ra, Việt Nam và EU cũng cam kết trao đổi thông tin và hợp tác trong công tác đánh giá tác động, rà soát để bảo đảm chất lượng quy định pháp luật cũng như hướng tới các thực tiễn tốt trong thi hành các thủ tục hành chính.

Pháp luật Việt Nam hiện đã đáp ứng về cơ bản các nghĩa vụ trong Chương này của EVFTA, mặc dù vậy, việc thực thi trên thực tế vẫn còn nhiều bất cập. Một số nghĩa vụ minh bạch trong EVFTA có ý nghĩa quan trọng với doanh nghiệp (ví dụ quyền được trình bày, lập luận trước khi cơ quan hành chính ra quyết định hành chính, quyền được đảm bảo quyết định giải quyết khiếu nại được thực thi nghiêm túc...). Vì vậy, các doanh nghiệp cần chú ý tới các quyền này để bảo vệ tốt hơn lợi ích của mình trong quan hệ với các cơ quan Nhà nước liên quan.